

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

26 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Buza Mihail Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în r-nul Xxxxx, s. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță:* 09.02.2018 - 28.05.2018;
2. *Instanța de apel:* 13.06.2018 - 30.10.2018;
3. *Instanța de recurs:* 18.01.2019 - 26.03.2019

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 28 mai 2018, Buza Mihail Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, la 1 an închisoare;
- art. 27, 145 alin. (2) lit. e), e¹) Cod penal, la 10 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă - 10 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

A fost respinsă cerința acuzatorului de stat cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată de la inculpat.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat, că Buza Mihail locuind împreună cu sora lui, Buza Mariana și unchiul lor, Casian Ivan în gospodăria amplasată în s. Xxxxx, str. Xxxxx, r-nul Xxxxx, pe parcursul conlocuirii a manifestat în continuu un comportament agresiv față de Buza Mariana, exprimat prin cuvinte injurioase, ofense, amenințări cu răfuiala fizică și aplicarea de lovituri, fapte care în permanență îi provoca ultimei stări de tensiune, suferință fizică și psihică, umilință și înjosire. Continuându-și comportamentul său ilicit, la 10 septembrie 2017, aproximativ la orele 17:30, la domiciliul indicat supra, Buza Mihail, fiind în stare de ebrietate alcoolică, urmărind scopul impunerii

propriei voințe și controlului asupra comportamentului surorii lui, Buza Mariana, în vederea supunerii și subordonării totale a victimei, a inițiat o ceartă cu aceasta, în cadrul căreia i-a adresat Mariane Buza cuvinte necenzurate, a intimidat-o prin vociferări ferme de amenințări cu aplicarea violenței fizice, concomitent încercând să o lovească pe aceasta cu un cărucior, însă nu a reușit din motivul că Buza Mariana a evitat lovitura, fugind în casă. Buza Mihail a ajuns-o pe Buza Mariana în antreul casei, unde i-a aplicat o lovitură cu palma peste față, prin ce i-a cauzat dureri fizice, suferințe psihice, manifestată prin stări de tensiune, sentimentul de frică, înjosire și umilință.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Buza Mihail a fost calificată *de drept* în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal - *acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei.*

Tot Buza Mihail, la 10 septembrie 2017, aproximativ la orele 17:30, la domiciliul unchiului său, Casian Ivan, din s. Xxxxx, str. Xxxxx, r-nul Xxxxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a inițiat un conflict violent cu sora lui, Buza Mariana și, având asupra sa un cărucior, a încercat să o lovească pe ultima cu acest obiect, însă nu a reușit din motivul că Buza Mariana a evitat lovitura, fugind în casă. Buza Mihail a ajuns-o pe Buza Mariana în antreul casei, unde i-a aplicat o lovitură cu palma peste față, prin ce i-a cauzat dureri fizice.

Pentru a-i curma acțiunile violente ale lui Buza Mihail, a intervenit Casian Ivan, care l-a apucat pe primul cu mâinile de pantaloni, îndemnându-l să se calmeze, însă Buza Mihail s-a înfuriat și mai mult și, având intenția de a-l lipsi de viață pe Casian Ivan, amenințându-l verbal în mod direct cu moartea, profitând de faptul că, ultimul este o persoană de vîrstă înaintată (64 de ani), cu dizabilități fizice și cunoscând cu certitudine că este invalid din copilărie de gradul II, a luat de pe prispa casei un cuțit de bucătărie și i-a aplicat ultimului o lovitură cu lama cuțitului în regiunea stîngă a hemitoracelui, în proximitatea inimii, care reprezintă un organ vital, cauzându-i o plagă înțepată. Intențiile criminale ale lui Buza Mihail nu și-a produs efectul din motive independente de voința sa, deoarece Casian Ivan a opus rezistență fizică, apărându-se activ.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Buza Mihail a fost calificată *de drept* în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. e) și e¹) Cod penal, *tentativa la omorul unei persoane, profitând de starea de neputință cunoscută și evidentă a victimei, care este membru de familie, acțiune care din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Șura Mihail în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi sentințe de achitare a inculpatului Buza M.

În motivarea apelului a indicat:

- acțiunile inculpatului Buza M. nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de violență în familie în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal;

- una dintre condițiile necesare pentru aplicarea răspunderii conform alin. (1) art. 201¹ Cod penal este ca inițiator al încălcării sau al certe să fie nu victima, dar făptuitorul care să provoace conflictul, pentru a-și impune voința și controlul asupra victimei;

- în speță, incriminarea și condamnarea inculpatului în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, este neîntemeiată, deoarece Buza M. nu a comis nici una dintre modalitățile normative ale faptei prejudiciabile penale mai sus indicate, iar la materialele cauzei nu există nici o probă care ar confirma comiterea de către acesta a infracțiunii date;

- concluzia primei instanțe se fundamentează strict pe declarațiile contradictorii ale părții vătămate în raport cu declarațiile lui Casian I., raportate la raportul de expertiză judiciară din 16.01.18, or fiecare dintre aceste două persoane au relatat diferit momentul și circumstanțele declanșării conflictului între inculpat și partea vătămată Buza Mariana, cu implicarea ulterioară a părții vătămate Casian I.;

- pentru a fi întrunite elementele componente de infracțiune prevăzute de art. 201¹ Cod penal, acțiunile lui Buza Mihail urmau să fie materializate prin maltratare, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății părții vătămate Buza Mariana, prin izolare, intimidare în scop de impunere a voinței și controlului asupra ultimii, însoțită de privarea de mijloace economice de existență primară, neglijare, care au provocat victimei vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății;

- cu referire la declarațiile părților vătămate, acestea au interesul de a denatura comportamentul inculpatului Buza Mihail, ce ține de motivul și circumstanțele declanșării conflictului din data de 10.09.17 or, alte probe suplimentare pertinente și veridice în baza cărora ar fi fost demonstrată vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de violență în familie, în cadrul cercetării judecătorești, nu au fost dobândite;

- prima instanță la adoptarea soluției, a dat o apreciere eronată probelor cercetate, motivându-și sentința de condamnare în exclusivitate pe declarațiile contradictorii ale părților vătămate, fără a fi supuse unei aprecieri critice, ținând cont de contradicțiile existente, fără a elucida în ansamblu circumstanțele cauzei și fără a pune în balanță probele existente la dosar, care indică asupra nevinovăției inculpatului;

- în sensul violenței de familie, prin prisma Legii nr. 196 din 28.07.16, reieșind din circumstanțele cauzei, probelor administrate și cercetate în cadrul cercetării judecătorești, în baza unei aprecieri juste și corecte, prima instanță urma să reîncadreze acțiunile inculpatului Buza Mihail în baza art. 78¹ din Codul contravențional;

- acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. e) și e¹) din Codul penal, iar în acest sens relevând elementele constitutive ale omorului, se atestă, că potrivit raportului de expertiză judiciară medico-legală psihiatrico-psihologică nr. 431 din 14.12.17, Buza

Mihail manifestă responsabilitate redusă, prezentând diagnosticul retard mental moderat, care nu necesită internarea într-o instituție psihiatrică de tratament prin constrângere și nu necesită tratament forțat, fiind determinat cu o responsabilitate redusă care la momentul efectuării expertizei, conform stării lui psihice, avea capacitatea de a-și da seama de acțiunile sale și să le poată dirija;

- incriminarea și condamnarea lui Buza Mihail în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. e) și e¹) Cod penal, în exclusivitate este bazată pe declarațiile contradictorii și inversate după conținut în sentința de condamnare a părții vătămate Casian I. și, în parte, pe concluziile rapoartelor de expertiză medico-legală din 11.09.17 și din 20.09.17, cât și declarațiilor, la fel contradictorii ale părții vătămate Buza Mariana, date în cadrul cercetării judecătorești;

- incriminarea și condamnarea lui Buza M. în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. e) și e¹) Cod penal este ilegală și neîntemeiată, deoarece acesta nu a comis nici una dintre modalitățile normative ale faptei prejudiciabile de tentativă de omor;

- potrivit raportului de expertiză medico-legală din 20.09.17, la partea vătămată Casian I. au fost constatate prezența vătămarilor corporale neînsemnate, ce nu generează o dereglare a sănătății mai mult de 6 zile, exprimate printr-o plasă de 0,3 mm, înțepată fără penetrarea hemetoracelui stâng. Alte leziuni corporale la partea vătămată Casian I., nu au fost depistate, fapt care, denotă cu certitudine excluderea acțiunilor de apărare activă de către Casian I. inculpatului Buza M.;

- declarația reținută în sentința de condamnare, dată de către partea vătămată Casian I., la data de 22.03.18: „*Declar, că Mihai a luat cuțitul de pe prispa casei și i-a comunicat că „îl va mântui de zile”*”, nu corespunde adevărului, or, Casian I. a precizat că dânsul a presupus o astfel de intenție a inculpatului după finisarea conflictului;

- prima instanță unilateral, în lipsă de probe pertinente și veridice, contrar prevederilor art. 384 alin. (4) Cod de procedură penală, în mod direct și abuziv încalcă dreptul inculpatului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și libertăților Fundamentale ale Omului, inclusiv principiul egalității armelor într-un proces penal;

- în speța dată, declarațiile părții vătămate Casian I. în ședința de judecată au fost infirmate de către inculpat, iar partea vătămată Buza M. nu a confirmat faptul de unde a luat cuțitul și cum inculpatul l-a înțepat cu cuțitul pe unchiul Casian I., iar alte probe care ar confirma declarațiile părții vătămate în această parte a vinovăției inculpatului de tentativă de omor intenționat - nu au fost dobândite legal de către organul de urmărire penală, care urma să se expună în privința eforturilor depuse de către inculpat în vederea săvârșirii omorului lui Casian I., inclusiv și asupra cauzelor independente de voința inculpatului, din care pricină eforturile depuse nu și-au produs efectul, în cazul în care, partea vătămată Casian I. era limitat în mișcare pe picioare, bolnav și deținând o vârstă înaintată, or adevărul reiese însuși din declarațiile părții vătămate, care a relatat instanței că, inculpatul a revenit la el și a cerut să vadă unde l-a înțepat cu cuțitul fără a mai întreprinde careva eforturi în vederea săvârșirii omorului părții vătămate;

- în lipsă de probe care ar dovedi vinovăția lui Buza M. în comiterea infracțiunii incriminate, în prezența de probe care indică asupra nevinovăției sale în săvârșirea faptei de tentativă de omor intenționat a lui Casian I., încălcând prezumția nevinovăției și principiul consacrat de CEDO - „*in duboi pro reo*”, instanța neîntemeiat a dispus condamnarea lui Buza M.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2018, a fost admis apelul declarat, fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Buza M., învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. e), e¹) Cod penal, din motiv că fapta acestuia constituie o contravenție prevăzută de art. 78¹ Cod contravențional. Buza M. a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78¹ Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională. Buza M. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, la 1 an închisoare, iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani și nu va fi executată dacă, condamnatul în perioada de probațiune nu va comite o nouă infracțiune și prin purtare exemplară și muncă cinstită va îndreptăți încrederea acordată.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat netemeinicia concluziei primei instanțe, care contrar prevederile art. 101 din Cod de procedură penală, a analizat unilateral cumulul de probe și eronat a adoptat o sentință de condamnare a lui Buza M. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. e), e¹) Cod penal, după indicii- *tentativa la omorul unei persoane, profitând de starea de neputință cunoscută și evidentă a victimei, care este membru de familie, acțiune care din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.*

În contextul dat, instanța de apel a reținut că, soluția de condamnare a inculpatului Buza M. în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. e) și e¹) Cod penal, este una pripită or, prima instanță nu a dat o apreciere corectă declarațiilor părții vătămate, martorilor și nici circumstanțelor relevate, nu a verificat minuțios probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală și nu au fost supuse analizei în coroborare.

La fel, instanța de apel a constatat că Buza M. la 10 septembrie 2017, aproximativ la orele 17:30, la domiciliul unchiului său, Casian I. din s. Xxxxx, str. Xxxxx, r-nul Xxxxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a inițiat un conflict violent cu sora lui, Buza Mariana și, având asupra sa un cărucior, a încercat să o lovească pe ultima cu acest obiect, însă nu a reușit din motivul că Buza Mariana a evitat lovitură, fugind în casă. Buza Mihail a ajuns-o pe Buza Mariana în antreul casei, unde i-a aplicat o lovitură cu palma peste față, prin ce i-a cauzat dureri fizice. Pentru a-i curma acțiunile violente ale lui Buza Mihail, a intervenit Casian I., care l-a apucat pe primul cu mâinile de pantaloni, îndemnându-l să se calmeze, însă Buza Mihail s-a enervat, profitând de faptul că ultimul este o persoană de vârstă

înaintată (64 de ani), cu dizabilități fizice și cunoscând cu certitudine că este invalid din copilărie de gradul II, a luat de pe prispa casei un cuțit de bucătărie și i-a aplicat ultimului o lovitură cu lama cuțitului în regiunea stângă a hemitoracelui, în proximitatea inimii, cauzându-i o plagă înțepată.

Instanța de apel a constatat că, în speță, acțiunile lui Buza Mihail din 10 septembrie 2017, denotă faptul, că în urma comportamentului acestuia, manifestat prin aplicarea părții vătămate Casian I., a unei lovituri cu lama cuțitului în regiunea stângă a hemitoracelui, cauzându-i o plagă înțepată, fără penetrare, lui Casian I. i-au fost cauzate vătămări corporale neînsemnate, fapt confirmat prin concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 201822D0018 din 29.01.2018.

Astfel, în viziunea instanței de apel, nu a fost demonstrat prin probe concludente, că inculpatul ar fi avut intenția de a provoca omorul unchiului său, Casian I. însă nu a putut să-și continue fapta din motivul intervenirii anumitor factori, care l-au împiedicat să-și desfășoare mai departe acțiunile.

La caz, instanța de apel a mai menționat că, în condițiile în care au avut loc evenimentele, făptuitorul nu a depus eforturi pentru lipsirea de viață a părții vătămate, ci după aplicarea loviturii cu cuțitul, a încercat să vadă ce rană i-a cauzat, ulterior părăsind ograda părții vătămate or, în conflictul între aceștea nu au intervenit persoane terțe pentru a-l încurca pe inculpat de a-și duce până la capăt careva intenții, inculpatul fiind în posibilitatea reală de a-și desfășura mai departe acțiunile sale.

Instanța de apel a reținut, că comportamentul inculpatului a dat expresia unei conduite violente, nefiind dovedită intenția de a-l omorâ pe Casian I. or, din probele examinate s-a constatat, că inculpatul a acționat spontan ca urmare a unui conflict avut cu sora sa. Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 201822D0018 din 29.01.2018, părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale neînsemnate, astfel dacă inculpatul ar fi avut intenția să o omoare, avînd cuțitul în mîină, i-ar fi reușit acest fapt, însă el nu a depus efortul suficient, fiindcă nu avea intenția de omor.

Prin urmare, în opinia instanței de apel, comportamentul lui Buza Mihail reprezintă o contravenție și anume maltratarea comisă în privința unchiului său Casian I., care au provocat vătămare neînsemnată a integrității corporale ultimului, respectiv din acțiunile acestuia rezultă prezența elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de art. 78¹ Cod contravențional.

Astfel, din cele relevate supra, instanța de apel a stabilit, că probatoriul existent la care se referă prima instanță în sentință, nu demonstrează vinovăția lui Buza Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. e) și e¹) Cod penal, iar concluzia de condamnare este una pripită, motiv pentru care apelul declarat de către avocat în interesele inculpatului urmează a fi admis, sentința urmează a fi casată, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului, stabilit pentru prima instanță, prin care fapta săvârșită de către Buza M. se califică în baza art. 78¹ Cod contravențional.

Luând în considerare cele relevate mai sus, instanța de apel a ajuns la concluzia încetării procesului penal în privința lui Buza M. și soluționarea cauzei potrivit dispozițiilor Codului Contravențional.

În contextul celor relevate, instanța de apel a conchis că vina lui Buza M. în comiterea contravenției prevăzute de art. 78¹ Cod contravențional, a fost demonstrată în ședința de judecată și dovedită prin probele administrate și cercetate, și anume: plângerea depusă de Casian I., prin care solicită să fie întreprinse măsuri cu Buza M. (f.d. 14); informație telefonică din 10.09.2017 ora 18.30, parvenită de la Mihailiuc A. (f.d. 15); proces-verbal de cercetarea la fața locului din 10.09.2017 cu fototabel (f.d. 16-18); proces verbal de examinare a obiectului cu fototabel din 10.09.2017 (f.d. 20-21); raport de expertiză judiciară nr. 188-d din 20.09.2017 (f.d. 45-46); raportul de expertiză judiciară nr. 431 din 14.12.2017 (f.d. 62-67); raport de expertiză judiciară nr. 201822D0018 din 29.01.2018 (f.d. 198-199); declarațiile părții vătămate Casian I. (f.d. 52, vol. II); declarațiile părții vătămate Buza Mariana (f.d. 54, vol. II), declarațiile făptuitorului Buza Mihail, declarațiile martorilor Mihailiuc A., Colta O., Badea G., Smirnov A., Pădureț I. (vol. II f.d. 55, 56, 57, 58, 59).

Totodată, instanța de apel a reținut ca fiind confirmat faptul că Buza Mihail, locuind împreună cu sora lui, Buza Mariana și unchiul lor, Casian I. în gospodăria amplasată în s. Xxxxx, str. Xxxxx, r-nul Xxxxx, pe parcursul conlocuirii a manifestat în continuu un comportament agresiv față de Buza Mariana, exprimat prin cuvinte injurioase, ofense, amenințări cu răfuiala fizică și aplicarea de lovituri, fapte care în permanență îi provoca ultimei stări de tensiune, suferință fizică și psihică, umilință și înjosire. Continuându-și comportamentul său ilicit, la 10.09.2017, aproximativ la orele 17:30, la domiciliul indicat supra, Buza Mihail, fiind în stare de ebrietate alcoolică, urmărind scopul impunerii propriei voințe și controlului asupra comportamentului surorii lui, Buza Mariana, în vederea supunerii și subordonării totale a victimei, a inițiat o ceartă cu aceasta, în cadrul căreia i-a adresat Marianeii Buza cuvinte necenzurate, a intimidat-o prin vociferări ferme de amenințări cu aplicarea violenței fizice, concomitent încercând să o lovească pe aceasta cu un cărucior, însă nu a reușit din motivul că Buza Mariana a evitat lovitura, fugind în casă. Buza Mihail a ajuns-o pe Buza Mariana în antreul casei, unde i-a aplicat o lovitură cu palma peste față, prin ce i-a cauzat dureri fizice, suferințe psihice, manifestată prin stări de tensiune, sentimentul de frică, înjosire și umilință.

Sub acest aspect, instanța de apel a menționat că este de acord și preia argumentarea primei instanțe care, a stabilit că agresorul Buza Mihail a exercitat acte de violență în privința lui Buza Mariana cu scopul intimidării, impunerii propriei voințe și controlului asupra comportamentului surorii sale, Buza Mariana, în vederea supunerii și subordonării totale a victimei, a intimidat-o prin vociferări ferme de amenințări cu aplicarea violenței fizice. Prin acțiunile sale Buza Mihail i-a cauzat Marianeii Buza dureri fizice, suferințe psihice, manifestată prin stări de tensiune, sentimentul de frică, înjosire și umilință în proprii ochi. Consecința imediată a acestor acțiuni a fost relatată de către însăși victima Buza Mariana, care

de frică a intrat și s-a încuiat în casă, până la venirea lucrătorilor de poliție, temerile acesteia, în asemenea circumstanțe, fiind certe și adevărate.

Astfel, instanța de apel a constatat că inculpatul Buza Mihail a comis infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal - *acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei*, or la materialele cauzei sunt anexate suficiente probe ce indică concret la vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

În contextul dat, instanța de apel nu a reținut ca plauzibile alegațiile părții apelante pe acest capăt de acuzare, or prima instanță a argumentat amănunțit demonstrarea vinovăției lui Buza Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, motivare pe care instanța de apel și-a însușit-o și nu consideră oportun de a o reitera.

Totodată, instanța de apel a menționat că, inculpatul Buza Mihail urmează a fi condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse cu închisoare, în limitele sancțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, iar prin prisma prevederilor art. 90 Cod penal, a suspenda condiționat executarea pedepsei în privința ultimului, cu obligarea să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și să participe la un program special de tratament sau de consiliere în vederea reducerii comportamentului violent.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului invocă:

- instanța de apel neîntemeiat a recalificat acțiunile inculpatului din prevederile art. 27, 145 alin. (2) lit. e) și e¹) Cod penal în baza art. 78¹ Cod contravențional;

- vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunilor incriminate este demonstrată prin declarațiile părților vătămate Casian I., Buza Mariana, martorilor Mihailiuc A., Colța O., Badea G., Smirnov A., Pădureț I., plângerea depusă de Casian I., informația telefonică din 10.09.2017; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 10.09.2017; procesul-verbal de examinare a obiectului cu foto-tabel din 10.09.2017; raportul de expertiză nr. 549 din 11.09.2017; raportul de expertiză judiciară nr. 188-D din 20.09.2017; raportul de expertiză judiciară nr. 431 din 14.12.2017; raportul de expertiză judiciară nr. 594 din 16.01.2018; rezultatul testului „Drager” nr. 1363 din 10.09.2017; raportul de expertiză judiciară nr. 201822D0018 din 29.01.2018; caracteristica eliberată de Primăria s. Xxxxx r-nul Xxxxx din 11.09.2017; certificatele medicale din 11.09.2017; revendicarea eliberată în privința lui Buza Mihail;

- prima instanță corect a reținut că potrivit pct. 10, 11 a Hotărârii Plenului CSJ „Cu privire la practica judiciară în cauzele penale referitoare la infracțiunile săvârșite prin omor” nr. 11 din 24.12.2012, la delimitarea infracțiunii de omor intenționat, potrivit art. 151 alin. (4) Cod penal, trebuie

luate în calcul toate circumstanțele cazului (caracterul mijloacelor aplicate, localizarea plăgilor, numărul loviturilor aplicate);

- la caz, existența relațiilor reciproc ostile între partea vătămată Casian I. și inculpat, chiar și spontan apărute, prezența unui cuțit folosit de către ultimul în momentul săvârșirii infracțiunii, obiect care reprezintă o armă albă, potrivit Legii nr. 130 din 08 iulie 2012 privind regimul armelor și al munițiilor destinație civilă, adresarea cuvintelor de amenințare de către Buza M. lui Casian I., aplicarea neîntârziată și imediată a unei lovituri de cuțit părții vătămate, orientate spre o zonă vitală a corpului uman, opunerea de rezistență fizică activă de către partea vătămată și astfel imposibilitatea inculpatului de a-și duce până la urmă intenția și realizarea acțiunilor premeditate, au conturat existența în acțiunile lui Buza M., atât a laturii obiective cât și a celei subiective, a componenței de infracțiune prevăzută la art. 27, 145 alin. (2) lit. e) și e¹) Cod penal.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept de al admite, cu casarea parțială sau totală a hotărârii atacate, cu menținerea hotărârii primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Procurorul în recursul declarat critică, aspectul de ilegalitate privind greșita soluție cu privire la recalificare acțiunilor inculpatului Buza Mihail din art. 27, 145 alin. (2) lit. e) și e¹) Cod penal, în baza art. 78¹ Cod contravențional, pe care Colegiul penal lărgit o consideră ca întemeiată.

În acest context, reieșind din materialele cauzei penale supuse judecării, instanța de recurs reține, că Buza Mihail de către prima instanță a fost recunoscut vinovat pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. e) și e¹) Cod penal, *tentativa la omorul unei persoane, profitând de starea de neputință cunoscută și evidentă a victimei, care este membru de familie, acțiune care din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul și art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal - acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei.*

Instanța de apel a casat hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Buza M., învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. e), e¹) Cod penal, din motiv că fapta acestuia constituie o contravenție prevăzută de art. 78¹ Cod contravențional, fiind recunoscut vinovat de comiterea contravenției menționate, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională. Totodată, Buza M. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, la 1 an închisoare, iar conform art. 90 Cod penal,

executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Astfel, la adoptarea soluției, cu referire la recalificarea acțiunilor lui Buza Mihail din prevederile art. 27, 145 alin. (2) lit. e) și e¹) Cod penal, în baza art. 78¹ Cod contravențional, instanța de apel a menționat, că „*comportamentul inculpatului a dat expresia unei conduite violente, nefiind dovedită intenția de a-l omorî pe Casian I., or din probele examinate s-a constatat, că inculpatul a acționat spontan, ca urmare a unui conflict avut cu sora sa.*”

În acest sens, instanța de recurs reține, că tentativa de omor poate fi o tentativă întreruptă (neterminată), dacă subiectul nu a putut să-și continue fapta, intervenind anumiți factori care l-au împiedicat să-și desfășoare mai departe activitatea infracțională. Totodată, dacă făptuitorul manifestă intenție față de decesul victimei, se aplică art. 27, 145 Cod penal, urmând a fi luate în calcul toate circumstanțele cazului (caracterul mijloacelor aplicate, localizarea plăgilor, numărul loviturilor aplicate etc.).

Analizând decizia atacată, în raport cu circumstanțele cauzei constatate în prezenta speță, Colegiul penal lărgit consideră, că soluția instanței de apel este neîntemeiată, deoarece, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că, inculpatul Buza Mihail, amenințându-l verbal în mod direct cu moartea, a luat de pe prispa casei un cuțit de bucătărie și i-a aplicat lui Casian I. o lovitură cu lama cuțitului în regiunea stângă a hemitoracelui, în proximitatea inimii, care reprezintă un organ vital, cauzându-i o plagă înțepată. Intențiile criminale ale lui Buza Mihail nu și-au produs efectul din motive independente de voința sa, deoarece Casian Ivan a opus rezistență fizică, apărându-se activ.

Astfel, Colegiul penal lărgit atestă că, prima instanță just a constatat că, acțiunile inculpatului au fost îndreptate spre **lipsirea de viață a părții vătămate Casian I.**, reieșind din caracterul mijloacelor aplicate – Buza Mihail amenințându-l verbal în mod direct cu moartea, a luat de pe prispa casei un cuțit de bucătărie și i-a aplicat lui Casian I. o lovitură cu lama cuțitului; localizarea plăgilor – potrivit rapoartelor de expertiză judiciară nr. 188-D din 20.09.2017 și nr. 201822D0018 din 29.01.2018, plaga înțepată a semitoracelui stâng, se află în zona anatomică a corpului, în protecția căruia, în interiorul corpului se află organe de o importanță vitală; numărul loviturilor aplicate - a aplicat o lovitură cu cuțitul, însă intențiile criminale ale lui Buza Mihail nu și-au produs efectul din motive independente de voința sa, deoarece Casian Ivan a opus rezistență fizică, apărându-se activ.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit atestă, că instanța de apel incorect a interpretat faptul că, inculpatul nu a depus efortul suficient, fiindcă nu avea intenția de omor. La acest capitol Colegiul penal lărgit, fiind în acord cu prima instanță, evidențiază că lovitura cu cuțitul aplicată de inculpatul Buza Mihail părții vătămate Casian Ivan, în urma amenințării acestuia verbal în mod direct cu moartea, regiunea corpului unde a fost aplicată lovitura - în piept, care este o regiune vitală, indică la intenția lui Buza Mihail de a săvârși omorul părții vătămate Casian I., care nu și-a produs efectul din motive independente de voința sa.

Astfel, în viziunea instanței de recurs, sunt corecte concluziile primei instanțe precum că, la caz, existența relațiilor reciproc ostile între partea vătămată Casian I. și inculpat, chiar și spontan apărute, prezența unui cuțit folosit de către ultimul în momentul săvârșirii infracțiunii, obiect care reprezintă o armă albă, potrivit Legii nr. 130 din 08 iulie 2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, adresarea cuvintelor de amenințare de către Buza M. lui Casian I., aplicarea neîntârziată și imediată a unei lovituri de cuțit părții vătămate, orientate spre o zonă vitală a corpului uman, opunerea de rezistență fizică activă de către partea vătămată și astfel imposibilitatea inculpatului de a-și duce până la urmă intenția și realizarea acțiunilor premeditate, au conturat existența în acțiunile lui Buza M., atât a laturii obiective cât și a celei subiective, a componenței de infracțiune prevăzută la art. 27, 145 alin. (2) lit. e) și e¹) Cod penal.

Reieșind din cele expuse, instanța de recurs, consideră că prima instanță a reținut corect starea de fapt, vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptelor comise de către Buza Mihail și a dispus întemeiat condamnarea ultimului în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. e) și e¹) Cod penal, *tentativa la omorul unei persoane, profitând de starea de neputință cunoscută și evidentă a victimei, care este membru de familie, acțiune care din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul și în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal - acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei.*

La fel, instanța de recurs consideră, că prima instanță a realizat o individualizare corectă a pedepsei, atât sub aspectul cuantumului cât și al modalității de executare, în corespundere cu prevederile art. art. 7, 61, 75, 84 Cod penal, fiind motivată și aplicată în limitele prevăzute de lege, hotărârea dată fiind legală și întemeiată.

Rezumând cele expuse, prevederile pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocate de recurent, și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, fiind stabilite erorile de drept invocate de către procuror.

În contextul celor statuate, Colegiul atestă că sentința este legală și întemeiată, motiv pentru care se apreciază, că apelul declarat de avocatul Șura M. în numele inculpatului greșit a fost admis, din care considerente decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu menținerea sentinței adoptate de prima instanță, în privința lui Buza Mihail.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui **Buza Mihail Xxxxx**, cu menținerea sentinței Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 28 mai 2018, prin care:

Buza Mihail Xxxxx a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, 1 an închisoare, în baza art. 27-145 alin. (2) lit. e), e¹) Cod penal, la 10 ani închisoare, iar conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă - 10 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Dispozițiile referitoare la corpurile delictive și cheltuielile de judecată, la fel se mențin.

Termenul executării pedepsei stabilite inculpatului **Buza Mihail Xxxxx**, urmează a fi calculat din momentul reținerii.

În termenul executării pedepsei stabilite inculpatului **Buza Mihail Xxxxx**, urmează a fi inclusă perioada aflării acestuia în arestare preventivă și în arestare la domiciliu de la data de 10 septembrie 2017 până la data de 28 mai 2018, inclusiv.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 25 aprilie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Boico Victor